

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
บทที่	
1. บทนำ	1
1.ความเป็นมาของปัญหาและความสำคัญของการวิจัย	1
2.วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย	4
3.ขอบเขตการศึกษาวิจัย	4
4.วิธีการดำเนินการศึกษาวิจัย	5
5.สมมติฐานของการศึกษาวิจัย	6
6.ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาวิจัย.....	6
2. ความเป็นกลางและความเป็นอิสระของอนุญาโตตุลาการ	8
1. คำนิยามเรื่องความเป็นกลางและความเป็นอิสระ.....	9
1.1 คำนิยาม ความเป็นกลาง (Impartiality)	9
1.2 คำนิยาม ความเป็นอิสระ (Independence)	12
2. แนวความคิดต่ออนุญาโตตุลาการในเรื่องความเป็นกลางและ/หรือความเป็นอิสระ (Impartiality and/or Independence)	13
2.1 แนวความคิดว่าอนุญาโตตุลาการต้องมีทั้งความเป็นกลาง และ ความเป็นอิสระ (Impartiality and Independence)	13
2.2 แนวความคิดเรื่องความเป็นกลาง (Impartiality)	15
2.3 แนวความคิดเรื่องความเป็นอิสระ (Independence)	17

3	บทบาทหน้าที่ของอนุญาโตตุลาการในเรื่องความเป็นกลางและเป็นอิสระ	21
1.	หน้าที่ของอนุญาโตตุลาการในการดำรงไว้ซึ่งความเป็นกลางและ/หรือ ความเป็นอิสระ	22
1.1	แนวความคิดที่เน้นให้อนุญาโตตุลาการมีหน้าที่ดำรงไว้ทั้งความเป็น กลางและความเป็นอิสระ	23
1.1.1	บทบัญญัติว่าด้วยหน้าที่ของอนุญาโตตุลาการในการดำรง ไว้ซึ่งความเป็นกลาง	23
1.1.1.1	หน้าที่ของอนุญาโตตุลาการในการดำรงไว้ซึ่งความ เป็นกลางและความเป็นอิสระตาม UNCITRAL Model Law	23
1.1.1.2	หน้าที่ของอนุญาโตตุลาการในการดำรงไว้ซึ่งความ เป็นกลางและความเป็นอิสระตามพระราชบัญญัติ อนุญาโตตุลาการ ของประเทศเยอรมนี	24
1.1.1.3	หน้าที่ของอนุญาโตตุลาการในการดำรงไว้ซึ่งความ เป็นกลางและความเป็นอิสระตามกฎหมาย อนุญาโตตุลาการของประเทศไทย.....	25
1.1.2	ข้อบังคับของสถาบันอนุญาโตตุลาการว่าด้วยหน้าที่ ของอนุญาโตตุลาการในการดำรงไว้ซึ่งความเป็นกลาง และความเป็นอิสระ	26
1.1.2.1	ข้อบังคับของอนุญาโตตุลาการของ London Court International of Arbitration: LCIA 1998.....	26
1.1.2.2	ข้อบังคับของอนุญาโตตุลาการของ American Arbitration Association Rules 2009	28
1.1.3	ประมวลจริยธรรมว่าด้วยหน้าที่ของอนุญาโตตุลาการใน การดำรงไว้ ซึ่งความเป็นกลางและความเป็นอิสระ	29
1.2	แนวความคิดที่เน้นเฉพาะให้อนุญาโตตุลาการมีหน้าที่ดำรงไว้ซึ่ง ความเป็นกลาง	32

1.3 แนวความคิดที่เน้นเฉพาะให้อนุญาตตุลาการมีหน้าที่ดำรงไว้ซึ่ง ความเป็นอิสระ.....	33
2. หน้าที่ของอนุญาตตุลาการในการเปิดเผยข้อเท็จจริงซึ่งกระทบต่อความ เป็นกลางและ/หรือเป็นอิสระ.....	33
2.1 บทบัญญัติว่าด้วยหน้าที่ของอนุญาตตุลาการในการเปิดเผยข้อเท็จ จริงซึ่งกระทบต่อความเป็นกลางและ/หรือเป็นอิสระ	34
2.1.1 กฎหมายแม่แบบ (UNCITRAL Model Law) และ UNCITRAL Arbitration Rules.....	34
2.1.2 พระราชบัญญัติอนุญาตตุลาการของประเทศเยอรมนี (German Arbitration Act).....	36
2.1.3 พระราชบัญญัติอนุญาตตุลาการของประเทศอังกฤษ (The Arbitration Act 1996).....	36
2.1.4 กฎหมายอนุญาตตุลาการของประเทศไทย	38
2.2 ข้อบังคับของสถาบันอนุญาตตุลาการว่าด้วยหน้าที่ของ อนุญาตตุลาการในการเปิดเผยข้อเท็จจริงซึ่งกระทบต่อ ความเป็นกลางและ/หรือเป็นอิสระ	39
2.2.1 หน้าที่ของอนุญาตตุลาการในการเปิดเผยข้อเท็จจริงซึ่ง กระทบต่อความเป็นกลางและความเป็นอิสระตามข้อ บังคับของ London Court International of Arbitration: LCIA 1998	39
2.2.2 หน้าที่ของอนุญาตตุลาการในการเปิดเผยข้อเท็จจริงซึ่ง กระทบต่อความเป็นกลางหรือความเป็นอิสระตามข้อบังคับ อนุญาตตุลาการ ของ American Arbitration Association Rules: AAA Rules 2009.....	40
2.2.3 หน้าที่ของอนุญาตตุลาการในการเปิดเผยข้อเท็จจริงซึ่ง กระทบต่อความเป็นกลางและ/หรือเป็นอิสระตามข้อบังคับ ของ ICC Arbitration Rules 1998	42

2.2.4 หน้าที่ของอนุญาโตตุลาการในการเปิดเผยข้อเท็จจริงซึ่ง กระทบต่อความเป็นกลางและ/หรือเป็นอิสระตามประมวล จริยธรรมของ AAA Code of Ethics for Arbitrators in Commercial Disputes	45
3. ข้อควรพิจารณาพฤติการณ์อันกระทบต่อความเป็นกลางและ/หรือความเป็น อิสระ ของอนุญาโตตุลาการ	47
3.1 พฤติการณ์และเหตุอันควรสงสัยอันอาจเป็นเหตุให้อนุญาโตตุลาการ ขาดความเป็นกลางและ/หรือ เป็นอิสระ.....	48
3.1.1 อนุญาโตตุลาการมีส่วนได้เสียในทางการเงินกับคู่พิพาท....	48
3.1.2 อนุญาโตตุลาการและคู่พิพาทเป็นเครือญาติกัน	49
3.1.3 อนุญาโตตุลาการเคยมีบทบาทสำคัญในคดีพิพาท	50
3.1.4 อนุญาโตตุลาการเคยมีบทบาทสำคัญในการเขียนบทความ ซึ่งเกี่ยวกับคดีพิพาท	51
3.1.5 บุคคลซึ่งเป็นปฏิปักษ์กับคู่พิพาท.....	52
3.1.6 กรณีอนุญาโตตุลาการและคู่พิพาทประกอบวิชาชีพหรือ ทำงานร่วมกันรวมถึงการทำงานในสาขาของคู่พิพาท	52
3.1.7 กรณีที่อนุญาโตตุลาการประกอบธุรกิจการค้าหรือ อุตสาหกรรมประเภทเดียวกับคู่พิพาท หรืออยู่ใน ฐานะเป็นเจ้าของหน้าหนึ่งของรัฐ.....	53
3.1.8 ความสัมพันธ์กับสถาบันอนุญาโตตุลาการ	55
3.1.9 ความสัมพันธ์ทางธุรกิจในอดีต	55
3.1.10 กรณีที่มีสำนักงานร่วมกันแต่นักกฎหมายไม่ได้ทำงาน ร่วมกัน.....	56
4. แนวในการวินิจฉัยเรื่องความเป็นกลางและ/หรือความเป็นอิสระของ อนุญาโตตุลาการ.....	58
4.1 หลักเกณฑ์การวินิจฉัยเรื่องความเป็นกลางและ/หรือความเป็นอิสระ ของอนุญาโตตุลาการตาม UNCITRAL Model Law	58

4.2 หลักเกณฑ์การวินิจฉัยเรื่องความเป็นกลางและ/หรือความเป็นอิสระ ของอนุญาโตตุลาการตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการของ ประเทศเยอรมนี (German Arbitration Act)	61
4.3 หลักเกณฑ์การวินิจฉัยเรื่องความเป็นกลางและ/หรือความเป็นอิสระ ของอนุญาโตตุลาการตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการของ ประเทศไทย.....	64
4.4 หลักเกณฑ์การวินิจฉัยเรื่องความเป็นกลางและ/หรือความเป็นอิสระ ของอนุญาโตตุลาการตามข้อบังคับของ London Court International of Arbitration: LCIA	67
4.5 หลักเกณฑ์การวินิจฉัยเรื่องความเป็นกลางและ/หรือความเป็นอิสระ ของอนุญาโตตุลาการตามข้อบังคับของ American Arbitration Association: AAA	72
4.6. แนวในการวินิจฉัยเรื่องความเป็นกลางของอนุญาโตตุลาการ ตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการของประเทศไทย (The Arbitration Act 1996)	73
4.7. แนวการวินิจฉัยเรื่องความเป็นอิสระของอนุญาโตตุลาการตาม ข้อบังคับของสถาบัน ICC	79
4 มาตรการกำกับดูแลความเป็นกลางและเป็นอิสระของอนุญาโตตุลาการ.....	82
1.ข้อพิจารณาเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการกำกับดูแลความ เป็นกลาง และ/หรือความเป็นอิสระ	83
1.1 การดำเนินการอนุญาโตตุลาการต้องทำด้วยความรวดเร็วตาม สมควร.....	83
1.2.การยอมรับและบังคับตามคำวินิจฉัยชี้ขาด	83
1.3 การกำกับดูแลในเรื่องความเป็นกลางและ/หรือความเป็นอิสระ	84
2.การคัดค้านอนุญาโตตุลาการและการคัดค้านคำวินิจฉัยชี้ขาดของ อนุญาโตตุลาการ.....	84
2.1 การคัดค้านอนุญาโตตุลาการ	84
2.1.1 หลักเกณฑ์และกระบวนการคัดค้านอนุญาโตตุลาการ	85

2.1.1.1 บทบัญญัติกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์และกระบวนการ	
การคัดค้านอนุญาโตตุลาการ.....	85
ก)หลักเกณฑ์และกระบวนการคัดการอนุญาโตตุลาการ	
ตาม UNCITRAL Model Law	85
ข)หลักเกณฑ์และกระบวนการคัดการอนุญาโตตุลาการ	
ตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการของประเทศ	
เยอรมนี (German Arbitration Act)	86
ค)หลักเกณฑ์และกระบวนการคัดการอนุญาโตตุลาการ	
ตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการของประเทศ	
อังกฤษ (The Arbitration Act 1996)	87
ง)หลักเกณฑ์และกระบวนการคัดการอนุญาโตตุลาการ	
ตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการของประเทศไทย.	89
2.1.1.2 ข้อบังคับของสถาบันอนุญาโตตุลาการว่าด้วยการ	
คัดค้านอนุญาโตตุลาการ	92
ก) หลักเกณฑ์และกระบวนการคัดการอนุญาโตตุลาการ	
ตามข้อบังคับของ London Court International of	
Arbitration : LCIA ค.ศ.1998.....	92
ข) หลักเกณฑ์และกระบวนการคัดการอนุญาโตตุลาการ	
ตามข้อบังคับของ American Arbitration Association:	
AAA - International Arbitration Rules 2009.....	93
ค) หลักเกณฑ์และกระบวนการคัดการอนุญาโตตุลาการ	
ตามข้อบังคับของ ICC Arbitration Rules 1998	98
2.1.2 หลักเกณฑ์และกระบวนการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการ	
แทนที่	99
2.1.2.1 บทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์และ	
กระบวนการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการแทนที่.....	100
ก) หลักเกณฑ์และกระบวนการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการ	
แทนที่ ตามUNCITRAL Model Law	100

ข) หลักเกณฑ์และกระบวนการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการ แทนที่ตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการของ ประเทศเยอรมนี (German Arbitration Act)	101
ค) หลักเกณฑ์และกระบวนการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการ แทนที่ตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการของ ประเทศอังกฤษ (The Arbitration Act 1996)	102
ง) หลักเกณฑ์และกระบวนการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการ แทนที่ตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการของไทย ..	104
2.1.2.2 ข้อบังคับของสถาบันอนุญาโตตุลาการว่าด้วยหลักเกณฑ์ และกระบวนการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการแทนที่	105
ก) หลักเกณฑ์และกระบวนการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการ แทนที่ตามข้อบังคับของ London Court International of Arbitration: LCIA ค.ศ.1998	105
ข) หลักเกณฑ์และกระบวนการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการ แทนที่ตามข้อบังคับของ American Arbitration Association : AAA - International Arbitration Rules 2009	106
ค) หลักเกณฑ์และกระบวนการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการ แทนที่ตามข้อบังคับของ ICC Arbitration Rules 1998.....	108
2.2 การคัดค้านคำวินิจฉัยชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ.....	110
2.2.1 การบังคับตามคำวินิจฉัยชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ ต่างประเทศที่อยู่ภายใต้ข้อบังคับของอนุสัญญา กรุงนิวยอร์ก ค.ศ.1958.....	110
2.3 หลักเกณฑ์และกระบวนการคัดค้านคำวินิจฉัยชี้ขาดของ อนุญาโตตุลาการ.....	118
2.3.2.1 บทบัญญัติกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์และกระบวนการ คัดค้านคำวินิจฉัยชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ.....	118

ก) หลักเกณฑ์และกระบวนการคัดค้านคำวินิจฉัยชี้ขาดของ อนุญาโตตุลาการตาม UNCITRAL Model Law	118
ข) หลักเกณฑ์และกระบวนการคัดค้านคำวินิจฉัยชี้ขาดของ อนุญาโตตุลาการตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ ของประเทศเยอรมนี (German Arbitration Act)	120
ค) หลักเกณฑ์และกระบวนการคัดค้านคำวินิจฉัยชี้ขาด ของอนุญาโตตุลาการของประเทศอังกฤษตาม The Arbitration Act 1996	121
ง) หลักเกณฑ์และกระบวนการคัดค้านคำวินิจฉัยชี้ขาดของ อนุญาโตตุลาการตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ ของประเทศไทย.....	122
2.3.2.2 ข้อบังคับของสถาบันอนุญาโตตุลาการว่าด้วยหลักเกณฑ์ และกระบวนการคัดค้านคำวินิจฉัยชี้ขาดของ อนุญาโตตุลาการ.....	125
3.หน่วยงานที่มีบทบาทในการตรวจสอบความเป็นกลางและ/หรือเป็นอิสระ ของอนุญาโตตุลาการ.....	127
3.1 ระบบซึ่งให้ศาลเป็นผู้ใช้อำนาจในการตรวจสอบ	127
3.2 ระบบซึ่งให้สถาบันอนุญาโตตุลาการเป็นผู้ใช้อำนาจในการ ตรวจสอบ.....	129
3.3 ระบบผสม.....	131
4. บทบาทของศาลในการตรวจสอบความเป็นกลางและความเป็นอิสระ	134
4.1 กรณีที่ศาลเข้ามามีบทบาทในการตรวจสอบระหว่างที่มีคดีอยู่ใน ชั้นพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ	134
4.2 กรณีที่ศาลเข้ามามีบทบาทในการตรวจสอบภายหลังจากที่ คณะอนุญาโตตุลาการได้ทำคำชี้ขาดข้อพิพาทแล้ว	135
5. ข้อควรพิจารณาในเรื่องความเป็นกลางและ/หรือความเป็นอิสระของ อนุญาโตตุลาการ.....	137

5.1.กรณีอนุญาตตุลาการซึ่งคู่พิพาทเป็นผู้แต่งตั้ง	138
5.2.กรณีอนุญาตตุลาการซึ่งคู่พิพาทไม่ได้เป็นผู้แต่งตั้ง	140
6. ข้อควรพิจารณาว่าความเป็นกลางและความเป็นอิสระถือเป็นหน้าที่ (Legal Duty) หรือคุณสมบัติ (Qualification) ของอนุญาตตุลาการ	141
6.1.ความเป็นกลาง (Impartiality) ถือเป็นหน้าที่หรือคุณสมบัติ ของอนุญาตตุลาการ	142
6.2.ความเป็นอิสระ (Independence) ถือเป็นหน้าที่หรือคุณสมบัติ ของอนุญาตตุลาการ	142
5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	145
1. บทสรุป	145
2. ข้อเสนอแนะ	152
บรรณานุกรม	155
ประวัติการศึกษา	161